

Número DOGC: 572
Data DOGC: 07.08.1985
Pàgina DOGC: 2650

DEPARTAMENT DE LA PRESIDÈNCIA

LLEI

20/1985, de 25 de juliol, de prevenció i assistència en matèria de substàncies que poden generar dependència

NOTA. En aquest document s'han introduït les esmenes al text que estableix la Llei 10/1991.

EL PRESIDENT DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

Sia notori a tots els ciutadans que el Parlament de Catalunya ha aprovat i jo, en nom del Rei i d'acord amb el que estableix l'article 33.2 de l'Estatut d'Autonomia, promulgo la següent

LLEI

Preàmbul

La dependència originada pel consum de diversos tipus de substàncies psicoorgànicament actives és avui a Catalunya un fenomen social amb caràcter epidèmic, sobre el qual els poders públics i tota la societat han d'actuar amb fermesa per alleujar-ne els efectes nocius, tant pel que fa a la salut individual com pel que fa al benestar col·lectiu.

L'ús de drogues no institucionalitzades, especialment l'heroïna, la cocaïna i els derivats de la cannabis, és malauradament estès entre nosaltres, i la conflictivitat i la inseguretat que genera són motiu de gran preocupació social. Aquest fenomen, afavorit pel tràfic il·legal fomentat pels narcotraficants, és un origen divers, en el qual intervenen sens dubte la transformació de les condicions de vida, l'alienació i la manca de perspectives socials. És especialment dolorós contemplar fins a quin punt s'ha estès el consum de drogues originadores de toxicomania tan perilloses com l'heroïna i la cocaïna.

També determinats productes emprats inicialment com a medicaments creen de vegades situacions de dependència anàlogues a les originades per les drogues no institucionalitzades.

Altrament, és ben sabut que l'elevat consum de begudes alcohòliques és un dels principals factors afavoridors de l'aparició de problemes socials i de problemes de salut. La importància d'aquests problemes guarda correlació amb

el nivell del consum per habitant, i és preocupant de constatar que a Catalunya aquest nivell ha augmentat considerablement en el decurs dels últims vint anys, especialment pel que fa als productes destil·lats d'alta graduació.

També s'ha incrementat el consum de tabac a Catalunya, especialment entre els joves i les dones. Les malalties relacionades amb aquest producte són causes importants d'incapacitat laboral i de mort prematura, de manera que avui la lluita contra el tabaquisme ha d'ésser considerada com un programa prioritari de prevenció per a millorar la salut i l'expectativa de vida.

Aquesta Llei atén d'una manera global les vessants preventives i assistencials, tant pel que fa a les diferents substàncies com pel que fa a les mesures a prendre.

La tasca preventiva és cabdal i bàsica en matèria de dependències; sense ella, la posada en marxa de recursos assistencials específics fóra fins a un cert punt poc satisfactòria. Per això aquesta Llei preveu en un primer terme les accions preventives com a graó essencial en la lluita contra les dependències.

Dins l'àmbit de la prevenció, aquesta Llei té una cura especial a disposar mesures adreçades als infants i als joves, ja que en l'edat en què es forgen els valors és quan cal promoure uns hàbits saludables de vida, i estableix també certes mesures limitatives de cara a la protecció dels joves, dels grups socials més vulnerables i de tota la població en general per tal de reduir la promoció, la venda i el consum dels productes que generen dependència als límits que la preservació de la salut i el benestar col·lectiu exigeixen.

Es potencia l'adequació dels recursos destinats a l'atenció de les persones amb dependències i s'estableixen les bases per a la planificació, l'ordenació i la coordinació de tots els serveis, tot això dins l'actual sistema assistencial. Especialment s'impulsa l'assistència al nivell primari, i es fixa una sistemàtica assistencial que enllaça a bastament el procés sanitari amb el de serveis socials.

Aquesta Llei facilita l'aprofitament, la consolidació i la coordinació dels recursos existents.

Aquesta Llei estructura també un conjunt de mecanismes que han de permetre d'afrontar aquells problemes amb criteris científics i ensems respectuosos de les llibertats personals, i té com a grans objectius la preservació i la millora de la salut pública i la consecució del benestar social.

Com a principi fonamental en la lluita contra les dependències i llurs efectes, cal que els poders públics i tota la població s'esforcin i col·laborin amb voluntat solidària i diligència en la consecució d'un bon climasocial i d'un ampli conjunt d'estructures educatives, culturals, econòmiques, laborals i polítiques, i que reconeixin en les mesures limitatives i assistencials uns efectes pal·liatius.

Aquesta Llei respon al mandat que l'article 43.2 de la Constitució Espanyola fa als poders públics per tal que organitzin i tutel·lin la salut pública mitjançant

mesures preventives i mitjançant les prestacions i els serveis necessaris, i es promulga com a desplegament de les competències que l'Estatut d'Autonomia de Catalunya atorga a la Generalitat en matèria d'higiene, de sanitat, d'assistència social, de règim local, de joventut, de comerç interior, d'institucions penitenciàries, de publicitat, d'estadística i d'investigació.

Títol I

De l'objecte de la Llei

Article 1

Aquesta Llei té per objecte d'establir i regular, dins el marc de les competències que l'Estatut d'Autonomia de Catalunya assigna a la Generalitat en l'àmbit territorial de Catalunya, les mesures i les accions que han de permetre una actuació efectiva de les Administracions públiques de Catalunya en el camp de la prevenció i l'assistència de les situacions a què donen lloc les substàncies que poden generar dependència a fi de coadjuvar a l'esforç solidari de tota la societat per millorar l'atenció social i sanitària de les persones afectades per la problemàtica generada per l'ús o l'abús d'aquestes substàncies.

Article 2

1. L'àmbit d'aplicació d'aquesta Llei s'estén a les accions de promoció, de l'accés, de la informació, de l'educació sanitària, de l'atenció, de l'assistència, de la rehabilitació i de la reinserció en matèria de substàncies que poden generar dependència.

2. L'exercici de qualsevol de les accions incloses en el punt 1, tant individuals com col·lectives, de titularitat pública o privada, és subjecte a les prescripcions d'aquesta Llei.

Article 3

1. Les substàncies que poden generar dependència considerades per aquesta Llei són les drogues no institucionalitzades, les begudes alcohòliques, el tabac, certs medicaments i alguns productes d'ús industrial o divers.

2. Als efectes d'aquesta Llei s'entén per:

a) Droga: la substància que, administrada a l'organisme, és capaç d'originar una dependència, provocar canvis en la conducta i de produir efectes perniciosos sobre la salut.

b) Drogues no institucionalitzades: l'heroïna, la cocaïna, la cannabis i els seus derivats, l'àcid lisèrgic i altres drogues d'ús no integrat en l'estructura social.

c) Dependència: estat psicoorgànic que resulta de l'absorció repetida d'una substància caracteritzat pel desencadenament en l'organisme d'una sèrie de forces que impulsen al consum continuat de la dita substància.

d) Desintoxicació: procés terapèutic encaminat a trencar la intoxicació produïda per una substància exògena a l'organisme.

e) Deshabitució: procés terapèutic d'eliminació d'una dependència.

f) Rehabilitació: procés de recuperació dels aspectes de comportament individuals dins la societat.

g) Reinserció: procés d'inserció d'una persona a la societat com a ciutadà responsable i autònom.

Títol II

De les mesures preventives generals

Article 4

1. El Consell Executiu ha de desplegar programes i accions d'informació i d'educació sanitàries de la població sobre els efectes nocius de les substàncies que poden generar dependència.

Correspon a les administracions públiques dins el marc de les competències que els reconeix aquesta Llei, la realització de les actuacions de prevenció tendents a limitar l'oferta i la promoció de substàncies que poden generar dependència i el desenvolupament de programes d'educació per a la salut adreçats als diferents sectors de la població.

2. Aquestes actuacions s'han d'adreçar especialment als infants i als joves i també als col·lectius socials implicats.

3. El Consell Executiu ha d'impulsar l'actuació de l'Administració pública i ha de donar suport a les iniciatives de la societat en aquestes matèries.

Article 5

Els poders públics han de facilitar l'accés de la població a la informació sobre les drogodependències i els recursos d'intervenció existents.

En aquest sentit i en el marc de la planificació general sanitària i de serveis socials, el Consell Executiu ha de determinar les àrees territorials en les quals hi ha d'haver els serveis informatius que facilitin assessorament i orientació individuals, familiars i comunitaris sobre la prevenció i el tractament de les dependències, sens perjudici de les funcions d'informació i d'assessorament que han de complir els serveis en els quals s'atenen persones afectades per dependències.

Article 6

Els ens locals, dins l'àmbit de llur competència, han de desenvolupar accions d'informació i d'educació sanitària de la població en les matèries regulades per aquesta Llei, les quals accions han d'ésser coordinades necessàriament amb les actuacions del Consell Executiu en aquest camp.

Article 7

S'ha d'impulsar una acció social preventiva en relació amb les dependències i s'ha de promoure, amb prioritat, el proveïment dels serveis socials d'atenció primària en les zones on se'n detecta un alt grau d'incidència i on es dona un risc major de dependència.

El Consell Executiu ha de desenvolupar programes d'educació per a la salut en els àmbits sanitari, social, de l'ensenyament i laboral.

Títol III

De les mesures de prevenció i assistència de la dependència de drogues no institucionalitzades

Article 8

Les accions que es fan a Catalunya dins l'àmbit de la informació i l'educació sanitàries, de l'assistència de les dependències de drogues no institucionalitzades i de la rehabilitació i la reinserció de les persones amb dependències s'han de basar en les directrius següents:

- a) En totes les actuacions, especialment, en les informatives i les educatives adreçades a les famílies i als responsables implicats, s'ha de prestar una atenció especial a les situacions en què el jove és més vulnerable.
- b) S'han d'arbitrar amb prioritat solucions preventives i assistencials per a la persona dependent de la droga i cal evitar en tot moment que la identitat sigui afectada, un etiquetatge social, i una criminalització del subjecte. Cal afavorir també la intervenció més prompta possible dels serveis assistencials en els casos de dependència de drogues no institucionalitzades en joves i adolescents.
- c) Tota persona afectada per la dependència de drogues no institucionalitzades necessita assistència i té el dret de sotmetre's al tractament sanitari i social més adequat per a superar la seva problemàtica i recuperar la seva plena autonomia.
- d) Els equips terapèutics de desintoxicació han d'ésser bàsicament de caràcter mèdic, i els de deshabitució, de rehabilitació i de reinserció han d'ésser pluridisciplinaris.
- e) En el tractament terapèutic de les persones dependents d'aquestes drogues, s'ha de promoure l'actuació sobre tots els possibles integrants del medi social de l'afectat.
- f) S'han de coordinar els recursos sanitaris i de serveis socials de tot Catalunya per a dependències de drogues i s'ha de disposar la creació dels centres i els equipaments que siguin indispensables.
- g) Per a les persones que han seguit un procés de desintoxicació i deshabitució de la droga s'ha de propugnar la rehabilitació psico-social adequada i la seva reinserció a la societat.

Article 9

1. El Consell Executiu ha de vetllar perquè les persones que presenten dependència de drogues no institucionalitzades puguin rebre l'atenció i l'assistència sanitàries i socials.
2. Als efectes d'assistència hom considera la dependència de drogues no institucionalitzades com una malaltia comuna.
3. Les persones afectades per la dependència de drogues no institucionalitzades poden rebre sempre voluntàriament l'assistència sanitària i social, sens perjudici de les determinacions judicials ni d'allò que estableixen les disposicions legals que es refereixen a aquesta matèria.

Article 10

1. En els centres hospitalaris de Catalunya que atenen urgències generals s'ha de prestar una atenció urgent per intoxicació aguda o per manifestacions psicoorgàniques originades per la dependència de drogues no institucionalitzades.
2. Els hospitals especialitzats i els hospitals generals que hom determini per reglament, del sector públic o que hi són vinculats mitjançant concert o conveni, han de disposar d'una unitat de desintoxicació, amb llits per a internament, dins una àrea reservada de l'hospital.
3. La desintoxicació de malalts amb dependència de drogues no institucionalitzades també es pot efectuar, en règim ambulatori, en els centres a què es refereix el punt 2 i en aquells que hi siguin autoritzats.

4. Les mesures d'atenció i d'assistència especificades en aquest article abasten els àmbits d'actuació funcional i territorial de cada centre i de cada servei.

Article 11

1. El Consell Executiu ha de promoure el desplegament de les accions assistencials per a la desintoxicació i la deshabitació de les persones amb dependència de drogues no institucionalitzades en els serveis assistencials primaris, mitjançant l'establiment de programes, l'adequació de llurs equips professionals i l'habilitació de locals.

Les institucions públiques poden establir concerts, de conformitat amb la legislació sanitària, i establir subvencions per a la prestació de serveis a institucions privades, legalment constituïdes i degudament registrades, sempre que compleixin els requisits que s'estableixin per reglament. Així mateix, s'ha de fomentar la funció del voluntariat social que col·labori amb les administracions públiques i les entitats privades, sense afany de lucre, en les tasques de prestació de serveis de prevenció, assistència i reinserció.

2. Les terapèutiques ambulatories, les comunitats terapèutiques i els altres procediments de desintoxicació i de deshabitació prestats per institucions públiques o privades han de complir la normativa dictada en virtut dels articles 35, 36 i 37.

3. El Departament de Sanitat i Seguretat Social ha de vetllar perquè en les comunitats terapèutiques no es puguin crear situacions de manca d'assistència mèdica i psicològica.

Article 12

Les entitats, les institucions i les persones que col·laboren sense finalitat de lucre en la rehabilitació i la reinserció de persones afectades per dependència de drogues han d'ésser especialment considerades i reconegudes, d'acord amb la reglamentació que s'estableixi.

Article 13

1. El Departament de Sanitat i Seguretat Social, juntament amb el d'Ensenyament, ha d'adoptar mesures per a sensibilitzar els professionals de la sanitat i dels serveis socials i perfeccionar llur formació en relació amb la problemàtica de la dependència de drogues no institucionalitzades i per a aconseguir l'assistència millor possible.

2. El Departament de Sanitat i Seguretat Social ha de definir la funció dels centres sanitaris i de serveis socials, i especialment dels centres d'atenció primària, en relació amb l'educació sanitària i amb l'orientació, l'atenció i l'assistència de les persones amb dependència de drogues i de llurs famílies.

Article 14

El Departament de Sanitat i Seguretat Social i el de Justícia han d'implantar programes de desintoxicació i deshabitació dels reclusos que presenten dependència de drogues no institucionalitzades. A aquest fi, cal dotar els establiments penitenciaris amb els mitjans adequats.

Correspon al Departament de Justícia, en el marc de la legislació penitenciària, de prendre les mesures adequades per a evitar que entrin drogues en els establiments penitenciaris.

Títol IV

De les mesures de control de la promoció de les begudes alcohòliques i de les mesures d'assistència en la dependència alcohòlica

Capítol I

De les mesures de control

Article 15

1.a) La promoció pública de begudes alcohòliques, mitjançant fires, exposicions, mostres i activitats similars, ha d'ésser feta en espais diferenciats quan té lloc dins d'altres manifestacions públiques.

b) En aquestes activitats de promoció no són permesos ni l'ofertament ni el tast gratuït de begudes alcohòliques.

c) Tampoc no s'hi ha de permetre l'accés a menors d'edat no acompanyats de persones majors d'edat.

2. És prohibida la promoció de begudes alcohòliques realitzada mitjançant concursos o consum incontrolat, així com la promoció d'aquells establiments on es realitzin aquestes activitats.

Article 16

1. No es pot enviar ni distribuir a menors d'edat prospectes, cartells, invitacions i objectes de cap mena en què s'anomenin begudes alcohòliques, les marques o les empreses productores d'aquestes o els establiments en què se'n fa el consum.

2. En les visites als centres de producció, elaboració i distribució de begudes alcohòliques, no es pot oferir ni fer tastar els productes als menors d'edat.

Article 17

1. Ni en els establiments de venda i de consum de begudes alcohòliques, ni en altres llocs públics no es pot vendre ni subministrar cap mena de beguda alcohòlica als menors de setze anys, ni begudes alcohòliques de més de vint-i-tres graus als menors d'edat majors de setze anys. Tanmateix, entre les dotze de la nit i les sis de la matinada no es pot vendre ni subministrar als menors d'edat cap mena de beguda alcohòlica.

2. Aquesta prohibició s'ha de senyalitzar en lloc perfectament visible en els mateixos establiments de la forma que es determini per reglament.

Article 18

1. No es pot vendre ni consumir begudes alcohòliques de més de vint graus centesimal en:

a) Els centres sanitaris i llurs recintes.

b) Les universitats i els altres centres d'ensenyament superior.

c) Els centres esportius a càrrec de l'administració pública.

d) Les àrees de servei i de descans de les autopistes.

2. No es pot vendre ni consumir begudes alcohòliques en:

- a) Els centres educatius, tant públics com privats, no inclosos en la lletra b) de l'apartat 1, tant els dedicats a ensenyaments reglats com els dedicats a altres ensenyaments.
 - b) Els locals i els centres per a infants i joves inclosos els d'atenció social.
 - c) En els locals de treball de les empreses de transports públics.
 - d) Els centres o locals similars als esmentats que siguin determinats per reglament.
3. L'expedició de begudes alcohòliques mitjançant màquines automàtiques de venda solament es pot realitzar en llocs tancats i s'ha de fer constar en la seva superfície frontal la prohibició que tenen els menors d'edat de consumir begudes alcohòliques.

Article 19

1. Es prohibeixen totes les formes de publicitat de begudes alcohòliques de més de vint graus centesimals en els mitjans de comunicació dependents de la Generalitat i en els dependents de l'Administració local de Catalunya. Aquesta prohibició no inclou la publicitat indirecta que pot derivar de programes no específicament publicitaris, com ara les retransmissions esportives, per raó del patrocini o de la publicitat estàtica, sempre que no indueixi directament al consum.

Així mateix es prohibeix, en els termes suara esmentats, la publicitat de begudes alcohòliques en publicacions principalment adreçades a menors d'edat.

2. No és permesa la publicitat de begudes alcohòliques de més de vint-i-tres graus centesimals en:

- a) Les platges, els càmpings, els balnearis, els centres recreatius, els centres de lleure i esbarjo per a menors, les piscines, els parcs aquàtics, d'atraccions, temàtics i zoològics.
- b) Els carrers, les places, els parcs, les carreteres i les altres vies públiques, en tanques, plafons, senyals i altres suports de publicitat exterior, llevat dels senyals indicatius propis de centres de producció i de venda.
- c) Els cinemes, els teatres i els auditoris.
- d) Els centres i els estadis esportius, excepció feta de la publicitat estàtica i de la del patrocinador.
- e) Els mitjans de transport públics.
- f) Tots els llocs on és prohibit de vendre'n o de de consumir-ne.
- g) Els llocs similars als esmentats que siguin determinats per reglament.

3. La publicitat de begudes alcohòliques per mitjà de la televisió se sotmet al que disposa l'article 8 de la Llei de l'Estat 34/1988, de l'11 de novembre, General de Publicitat.

4. La publicitat de begudes alcohòliques de menys de vint graus pels mitjans de comunicació dependents de l'Administració de la Generalitat i de l'Administració local ha de respectar els criteris següents:

- a) No pot adreçar-se específicament als menors d'edat o a les gestants ni, en particular, presentar menors d'edat o gestants consumint aquestes begudes.
- b) No ha d'associar el consum d'aquestes begudes a una millora del rendiment físic o a la conducció de vehicles.
- c) No ha de suggerir que el consum d'aquestes begudes contribueixi a l'èxit social o sexual.

- d) No ha de suggerir que aquestes begudes comporten propietats terapèutiques o un efecte estimulants o sedants o constitueixen un mitjà per a la resolució de conflictes.
- e) No s'ha d'estimular el consum immoderat de begudes alcohòliques o oferir una imatge negativa de l'abstinència o la sobrietat.
- f) No ha de subratllar com a qualitat positiva de les begudes el seu contingut alcohòlic.

Capítol II

De les mesures d'assistència

Article 20

1. El Consell Executiu ha de vetllar perquè les persones amb dependència de l'alcohol rebin l'atenció i l'assistència sanitària i social degudes.
2. Als efectes assistencials l'alcoholisme és considerat com una malaltia comuna.
3. Les persones amb dependència de l'alcohol poden rebre voluntàriament l'assistència sanitària i social, sens perjudici de les determinacions judicials ni d'allò que estableixen les disposicions legislatives sobre la matèria.

Article 21

1. En els centres hospitalaris de Catalunya que atenen urgències generals s'ha de prestar una atenció urgent per intoxicació aguda o per manifestacions psicoorgàniques originades per la dependència alcohòlica.
2. D'acord amb el que s'estableix per reglament, els hospitals especialitzats i els hospitals generals de Catalunya que hom determini, del sector públic o que hi són vinculats mitjançant concert o conveni, han de disposar de llits o d'una unitat d'internament per a la desintoxicació de malalts alcohòlics.
3. El tractament de persones afectades per alcoholisme es pot fer en règim d'ingrés hospitalari o amb caràcter ambulatori en els centres i els serveis autoritzats.
4. Les mesures d'atenció i d'assistència especificades en aquest article abasten els àmbits d'actuació funcional i territorial de cada centre i de cada servei.

Article 22

1. El Consell Executiu ha de potenciar el desplegament de les accions assistencials per a la desintoxicació i la deshabitució de les persones afectades per alcoholisme en els serveis assistencials primaris.
2. S'han de fomentar les mesures destinades a millorar la identificació i el tractament precoç del malalt alcohòlic.
3. Els centres i els serveis que tenen cura de la desintoxicació i la deshabitució d'alcohòlics han de complir la normativa dictada en virtut dels articles 35, 36 i 37.

Article 23

1. S'ha de propugnar l'adequada rehabilitació psico-social i la reinserció a la societat de les persones que han seguit un procés de desintoxicació i de deshabitució de l'alcohol. El Consell Executiu ha de promoure centres, tallers,

equips de serveis socials i programes laborals i culturals que permetin d'aconseguir la rehabilitació i la reinserció damunt esmentades.

2. Les entitats, les institucions i les persones que col·laboren benèvolament o sense finalitat de lucre en la rehabilitació i la reinserció d'alcohòlics han d'ésser especialment considerades i reconegudes, d'acord amb la reglamentació que s'estableixi.

3. Les associacions d'autoajuda constituïdes per ex-alcohòlics han de rebre el suport de l'Administració pública, la qual ha de facilitar el desplegament de llurs activitats.

Títol V

De les mesures de control de la promoció del tabac i altres mesures

Capítol I

De les mesures limitatives

Article 24

1. No es poden vendre productes del tabac en:

- a) Els centres sanitaris i llurs recintes.
- b) Els centres d'ensenyament de qualsevol nivell.
- c) Els centres esportius.
- d) Els centres, locals o establiments d'atenció social, els casals o els esplais.
- e) Els locals o establiments similars als esmentats que siguin determinats per eglament.

2. Es prohibeix de vendre a menors d'edat productes destinats a ésser fumats, inhalats, xuclats o mastegats constituïts totalment o parcialment per tabac, ni tampoc els productes que l'imiten o que indueixen a l'habit de fumar i són nocius per a la salut. Aquesta prohibició ha d'ésser advertida, en forma i lloc perfectament visible de la manera que sigui determinada per reglament, en els establiments on s'expedeixen productes de tabac.

3. Es prohibeix la distribució de mostres dels productes del tabac en el territori de Catalunya, siguin o no siguin gratuïtes.

4. L'expedició de tabac o de productes del tabac mitjançant màquines automàtiques de venda només es pot fer en llocs tancats i s'ha de fer constar en la superfície frontal de la màquina que el tabac és nociu per a la salut i que els menors d'edat tenen prohibit de fer ús de la màquina.

5. El text d'advertiment sobre els riscos del consum del tabac que ha de constar en la part exterior dels paquets de productes del tabac que es comercialitzen a Catalunya ha d'ésser redactat en català, en castellà o en tots dos idiomes.

Article 25

1. Es prohibeixen totes les formes de publicitat dels productes del tabac i dels productes relacionats amb el seu consum en els mitjans de comunicació dependents de la Generalitat i en els dependents de l'Administració local de Catalunya. Aquesta prohibició no inclou la publicitat indirecta que pot derivar de programes no específicament publicitaris, com ara les retransmissions

esportives, per raó del patrocini o de la publicitat estàtica, sempre que no indueixi directament al consum.

Així mateix es prohibeix, en els termes suara esmentats, la publicitat de productes de tabac en publicacions principalment adreçades a menors d'edat i també la participació dels menors d'edat en la confecció d'anuncis publicitaris que promoguin la venda d'aquests productes.

2. No es pot fer publicitat dels productes del tabac ni dels productes relacionats amb el seu consum en:

a) Les platges, els càmpings, els balnearis, els centres recreatius i turístics, els centres de lleure i esbarjo, les piscines, els parcs aquàtics, d'atraccions, temàtics i zoològics.

b) Els carrers, les places, els parcs, les carreteres i les altres vies públiques, en tanques, plafons, senyals i altres suports de publicitat exterior, llevat dels senyals indicatius propis dels centres de producció i venda.

c) Els cinemes, els teatres i els auditoris.

d) Els centres i els estadis esportius, feta excepció de la publicitat estàtica i de la del patrocinador.

e) Els mitjans de transport públics.

f) Tots els llocs on és prohibit de vendre'n o de consumir-ne.

g) Els llocs similars als esmentats que siguin determinats per reglament.

3. La publicitat del tabac per mitjà de la televisió se sotmet al que disposa l'article 8 de la Llei de l'Estat 34/1988, de l'11 de novembre, General de Publicitat.

Article 26

1. Es prohibeix de fumar en els mitjans de transport col·lectiu, tant l'urbà com l'interurbà, en què s'admeten viatgers drets. Aquesta prohibició també s'aplica als funiculars, als telefèrics i als ascensors.

2. En els transports col·lectius interurbans sobre els quals la Generalitat té competència s'han de reservar per als no-fumadors la meitat dels seients dels vehicles en què no s'admeten viatgers drets. En els transports dependents de la Generalitat, aquesta reserva es pot establir per vehicles complets.

3. Es prohibeix de fumar en els vehicles de transport escolar, en tots els vehicles destinats al transport de menors d'edat i en els vehicles destinats al transport sanitari.

4. Les autoritats locals poden establir la prohibició de fumar en els vehicles autotaxi pertanyents a llur terme municipal. En absència d'una norma específica, preval el dret del no-fumador, tant si és el conductor com si és un passatger.

Article 27

1. No es pot fumar en:

a) Els centres sanitaris i llurs recintes.

b) Els centres, locals o establiments d'atenció social, els casals o els esplais.

c) Els recintes esportius tancats.

d) Els centres d'ensenyament de qualsevol nivell.

e) Les sales de teatre, els cinemes i els auditoris.

f) Els estudis de ràdio i televisió destinats al públic.

g) Les oficines de l'Administració pública destinades a l'atenció directa del públic.

- h) Les grans superfícies comercials.
 - i) Les galeries comercials.
 - j) Els museus i les sales de lectura, d'exposicions i de conferències.
 - k) Les àrees laborals on treballin dones embarassades.
 - l) Els llocs de treball on hi hagi un risc per a la salut del treballador per raó de combinar-se la nocivitat del tabac amb el perjudici ocasionat per un contaminant industrial.
 - m) Les sales d'espera d'ús general i públic.
 - n) Els espais tancats d'ús general i públic de les estacions d'autocar, de metro i de ferrocarril i dels aeroports i ports d'interès general.
 - o) La zona de platja de les piscines i dels parcs aquàtics, d'acord amb la normativa vigent.
 - p) Els balnearis.
 - q) Els llocs similars als esmentats que siguin determinats per reglament.
2. Els directors dels centres, de les empreses i dels locals a què es refereixen les lletres a, b, c, d, h, i, m, n i p de l'apartat 1 han de reservar àrees ben delimitades per a fumadors i senyalitzar-les adequadament.
3. Tampoc no és permès de fumar:
- a) En els locals en els quals s'elaboren, es manipulen, es transformen, es preparen i es venen aliments.
 - b) Als manipuladors d'aliments, d'acord amb la legislació sobre la matèria.
 - c) En les zones reservades als no-fumadors en els restaurants i els altres llocs destinats principalment al consum d'aliments, les quals han d'ésser senyalitzades adequadament.
4. S'ha de sol·licitar als comitès de seguretat i higiene en el treball i als comitès d'empresa, d'acord amb les funcions que la legislació vigent els assigna, llur col·laboració en la vigilància del compliment de la normativa establerta per aquesta Llei.

Article 28

1. En atenció a la promoció i la defensa de la salut individual i col·lectiva, el dret a la salut dels no-fumadors, en les circumstàncies en què pugui ésser afectada, preval sobre el dret a consumir productes del tabac.
2. Les prohibicions de fumar i de vendre tabac que estableixen els articles 24, 25, 26 i 27 han d'ésser objecte de la senyalització adequada en els vehicles, els centres, els locals i els establiments als quals són aplicables.
3. Les zones per a fumadors dels vehicles, els centres, els locals i els establiments on se n'han d'habilitar han d'estar senyalitzades adequadament. En els rètols senyalitzadors ha de constar necessàriament l'avertiment que fumar perjudica el fumador actiu i el passiu, segons el missatge i les característiques que es determinin per reglament.
4. Així mateix, s'han de fixar en aquestes àrees, en llocs perfectament visibles, missatges dissuasius per a sensibilitzar i conscienciar els conductors dels perills derivats de la influència de les begudes alcohòliques en la conducció de vehicles de motor, el contingut i les característiques dels quals missatges han d'ésser determinats per reglament.
5. Els titulars o els directors dels serveis, els centres, els locals i els establiments afectats per aquesta Llei han d'informar els usuaris de l'existència de fulls de reclamació, la regulació dels quals ha d'ésser feta per reglament.

6. Els titulars o els directors dels mitjans de transport, els locals, els establiments i els centres a què es refereixen els articles 16, 17, 18, 24.1, 2, 3 i 4, 26.1 i 2 i 31.1 són responsables de l'observança del que disposen els apartats 2, 3 i 4 d'aquest article.

7. Els subjectes de l'activitat publicitària són responsables de l'incompliment del que disposa aquesta Llei, sens perjudici de la responsabilitat dels titulars o els directors dels mitjans de transport, els centres, els locals o els establiments en què s'exhibeixi publicitat il·lícita.

8. La responsabilitat per l'incompliment del que estableix l'article 15 recau en l'organitzador o el patrocinador de l'activitat en qüestió.

Capítol II

D'altres mesures

Article 29

El Departament de Sanitat i Seguretat Social ha d'analitzar periòdicament, als efectes d'aquesta Llei, la quantitat de nicotina i la capacitat de formació de quitrans que contenen i de monòxid de carboni que produeixen els cigarrets de les menes de tabac habitualment venudes a Catalunya. Un informe d'aquesta anàlisi ha d'ésser fet públic i divulgat.

Article 30

El Departament de Sanitat i Seguretat Social ha de promoure, dins el sistema sanitari de Catalunya, l'assistència a les persones que presenten afectació psicoorgànica per dependència del tabac.

Títol VI

D'altres dependències

Article 31

1. Es prohibeix la venda als menors d'edat de coles i altres substàncies o productes industrials inhalables de venda autoritzada que puguin produir efectes nocius per a la salut i creïn dependència o produeixin efectes euforitzants o depressius.

2. El Consell Executiu ha de determinar per reglament la relació dels productes a què es refereix el punt 1.

Article 32

El Departament de Sanitat i Seguretat Social ha d'elaborar i facilitar als usuaris dels serveis sanitaris i als professionals de la sanitat informació actualitzada sobre la utilització a Catalunya de fàrmacs psicoactius i dels altres medicaments i productes capaços de produir dependència.

Títol VII

De les mesures d'ordenació i altres mesures generals

Capítol I

De l'ordenació

Article 33

1. El Departament de Sanitat i Seguretat Social ha d'analitzar, planificar i avaluar les necessitats, la demanda i els recursos pel que fa a les matèries que són objecte d'aquesta Llei. Aquest Departament ha de complir les dites funcions coordinadament amb els ens locals.
2. El Departament de Sanitat i Seguretat Social ha d'elaborar un pla d'actuacions en el qual s'han d'aplegar de manera global les accions previstes per a un període triennal.

Article 34

1. Constitueixen el programa assistencial català per a dependències els centres i els serveis de titularitat de la Generalitat o gestionats per ella, els de les entitats locals de Catalunya i els de titularitat pública o privada que tenen un concert amb la Generalitat o en reben ajudes, destinats a la desintoxicació, la deshabitació, la rehabilitació i la reinserció.
2. Les entitats locals col·laboren en la definició de la planificació a què fa referència l'article 33.

Article 35

1. El Departament de Sanitat i Seguretat Social enregistra els centres que, dins l'àmbit territorial de la Generalitat, presten funcions d'atenció i d'assistència per a la desintoxicació, la deshabitació, la rehabilitació i la reinserció en aquesta matèria. La inscripció i l'autorització prèvies, d'acord amb el que s'estableix per reglament, són obligatòries per a poder prestar aquests serveis.
2. Els centres són subjectes a les mesures d'inspecció, de control, d'acreditació i d'informació estadística i sanitària vigents.

Article 36

1. El Departament de Sanitat i Seguretat Social ha d'establir un programa de registre, d'anàlisi, de tipificació i d'avaluació de les diferents modalitats terapèutiques, de rehabilitació i de reinserció susceptibles d'ésser aplicades a persones amb dependència de les drogues. L'enregistrament previ de la modalitat o les modalitats a emprar és obligatori per als centres públics i per als que volen establir un concert o conveni o bé gaudir d'alguna subvenció o ajuda pública.

2. Amb fins assistencials el dit Departament ha de determinar un laboratori de referència per a l'estandardització i la normalització de les determinades analítiques.

Article 37

El Departament de Sanitat i Seguretat Social ha d'estructurar un sistema d'informació i de vigilància sobre la freqüència assistencial, la morbiditat i la mortalitat per dependències, preservant el dret a l'anonimat.

Article 38

1. L'Institut Català de la Salut i l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials, en les matèries regulades per aquesta Llei, despleguen les competències que els pertocquen d'acord amb la Llei 12/1983, del 14 de juliol.
2. Especialment aquests Instituts tenen cura de la gradació, la continuïtat i el seguiment de l'assistència dels malalts, dins llurs àmbits d'actuació respectius.

Capítol II De la coordinació

Article 39

1. El Consell Executiu ha de coordinar, planificar i ordenar les iniciatives privades i les del sector públic en matèria de prevenció, d'atenció, d'assistència, de rehabilitació i de reinserció de les dependències regulades per aquesta Llei.
2. El Departament de Sanitat i Seguretat Social pot establir convenis i concerts amb les entitats públiques, amb les entitats benèfiques privades sense afany de lucre i amb les entitats privades que tenen per objecte la prevenció i l'assistència en aquesta matèria. En l'establiment dels concerts i els convenis el Departament ha de complir aquesta prelación.

Article 40

Es crea una comissió de coordinació i de lluita contra les dependències de drogues, la composició i el funcionament de la qual s'ha de determinar per reglament. N'ha d'ésser president el Conseller de Sanitat i Seguretat Social i hi han d'ésser representats els Departaments i els òrgans de la Generalitat, i també els de l'Administració local, implicats en la matèria.

Article 41

1. En funció de les àrees territorials vigents en sanitat i en serveis socials, s'han d'establir comissions de participació integrades per les autoritats locals de l'àrea, per representants dels sindicats i de les associacions patronals més representatius, per les organitzacions i les associacions relacionades amb la matèria i pels professionals d'assistència, les quals comissions, a més de complir funcions d'anàlisi i de seguiment de la problemàtica de les dependències de drogues dins llur àmbit territorial, proposen als òrgans corresponents d'adoptar les mesures més adequades.
2. Els municipis poden establir comissions locals dins llur àmbit competencial i territorial amb finalitats d'estudi, d'orientació de les actuacions públiques i de proposta d'accions als òrgans corresponents; aquestes comissions han d'actuar en coordinació amb les que preveu el punt 1.

Capítol III De la recerca

Article 42

1. Dins l'àmbit d'aquesta Llei, el Departament de Sanitat i Seguretat Social:
 - a) Ha de fer enquestes periòdiques i estudis epidemiològics, econòmics i socials per a conèixer la prevalença, les implicacions i la problemàtica de les dependències.
 - b) Ha d'establir un servei de documentació sobre dependències, obert a tots els organismes públics i privats dedicats a l'estudi i l'assistència en aquesta àrea.
 - c) Ha d'elaborar un informe anual sobre la situació de les dependències a Catalunya.
2. El Consell Executiu ha de promoure línies de recerca, d'estudi i de formació en relació amb la problemàtica social, sanitària i econòmica relativa a les dependències.

3. Un comitè d'experts multidisciplinari, constituït per persones de reconeguda experiència en la prevenció i l'assistència de dependències, assessora el Departament de Sanitat i Seguretat Social perquè avaluï les accions, els centres, les modalitats terapèutiques i els programes duts a terme a Catalunya.

Capítol IV Del finançament

Article 43

1. El Departament de Sanitat i Seguretat Social ha de comptar amb un fons econòmic per a la construcció, l'ampliació, la modificació i la reforma dels centres amb una estructura assistencial adequada per a assistir les persones afectades per les dependències.

2. El Departament de Sanitat i Seguretat Social ha d'habilitar per reglament un sistema d'ajudes financeres per a la creació, l'ampliació, la modificació, la reforma, l'equipament i el manteniment de centres i de serveis destinats a l'assistència de persones amb dependències, a càrrec d'entitats i d'institucions públiques o privades sense finalitat de lucre. Només poden rebre aquestes ajudes les institucions que compleixen les condicions que fixen aquesta Llei i les normes que la desenvolupen.

Article 44

El Pressupost de la Generalitat ha de preveure anualment les partides pressupostàries corresponents per a dur a terme les activitats regulades per aquesta Llei.

Capítol V Del règim sancionador

Article 45

1. Són infraccions lleus d'aquesta Llei:

- a) L'incompliment del que disposen els articles 26 i 27.
- b) L'incompliment de les prescripcions d'aquesta Llei que no comporti un perjudici directe per a la salut, i sempre que aquest no estigui tipificat en els apartats 2 i 3 d'aquest article com a infracció greu o molt greu.

2. Són infraccions greus d'aquesta Llei:

- a) L'incompliment del que disposen els articles 15, 16, 17, 18, 19, 24, 25, 28 i 31.1.
- b) Les que siguin concurrents amb infraccions sanitàries lleus o hagin servit per facilitar-ne o encobrir-ne la comissió.
- c) L'incompliment dels requeriments específics que formulen les autoritats sanitàries, si es produeix per primer cop.
- d) La resistència a subministrar dades, facilitar informació o prestar col·laboració a les autoritats sanitàries o als agents d'aquestes.
- e) La reincidència en la comissió d'infraccions lleus.

3. Es tipifiquen com a infraccions molt greus d'aquesta Llei:

- a) L'incompliment del que disposen els articles 35 i 36.

- b) L'incompliment reiterat dels requeriments específics formulats per les autoritats sanitàries.
- c) Les que siguin concurrents amb infraccions sanitàries greus o hagin servit per a facilitar-ne o encobrir-ne la comissió.
- d) La negativa absoluta a facilitar informació o a prestar col·laboració als serveis de control i d'inspecció i el falsejament de la informació subministrada.
- e) La resistència, la coacció, l'amenaça, la represàlia, el desacatament o qualsevol altra forma de pressió exercida sobre les autoritats sanitàries o els agents d'aquestes.
- f) La reincidència en la comissió de faltes greus.

Article 46

1. Les infraccions d'aquesta Llei són sancionades d'acord amb la graduació següent:

- a) Les infraccions lleus, amb una multa de fins a 500.000 pessetes, llevat de les relatives als consum de tabac i de begudes alcohòliques pels usuaris de centres, locals, establiments o serveis, d'acord amb el que disposen els articles 26 i 27, les quals no poden excedir de 5.000 pessetes.
- b) Les infraccions greus, amb una multa de 500.001 a 2.500.000 pessetes.
- c) Les infraccions molt greus, amb una multa de 2.500.001 a 10.000.000 de pessetes.

2. Dins cada tipus d'infracció la multa ha d'ésser proporcionada a la infracció comesa i la quantia s'ha de graduar:

- a) Segons l'alteració social produïda per l'actuació infractora i el risc que comporta per a la salut pública.
- b) Segons el volum econòmic, la posició en el mercat, el grau d'intencionalitat i la reincidència de l'infractor.

S'entén per reincidència la comissió d'infraccions tipificades en aquesta Llei en un període de temps inferior als dos anys comptadors des de la data d'imposició de la sanció.

3. En els casos de gravetat especial, de reiteració continuada o de transcendència sanitària de la infracció, el Consell Executiu pot acordar com a sanció complementària la suspensió de l'activitat de l'empresa, el servei o l'establiment infractors fins a un termini màxim de cinc anys, el tancament de l'empresa o la clausura del servei o establiment.

4. En els casos a què fa referència l'apartat 3 s'ha d'acordar necessàriament la supressió, la cancel·lació o la suspensió, total o parcial, de tota mena d'ajut especial de caràcter financer que l'empresa, el servei o l'establiment infractors hagin obtingut o sol·licitat de la Generalitat.

Article 47

1. El control del compliment d'aquesta Llei i la competència per a la imposició de sancions corresponen, d'acord amb l'establert per reglament, als òrgans del Consell Executiu responsables de les matèries afectades i a les entitats locals, segons els límits de quantia que la legislació del règim local autoritza.

2. El procediment per a imposar les sancions fixades per aquesta Llei s'ha d'ajustar a allò que disposa la Llei de Procediment Administratiu sobre el procediment sancionador i la revisió d'actes per via administrativa.

3. No té caràcter de sanció la resolució de tancament dels establiments o de suspensió de les activitats que no compten amb l'autorització d'operativitat o

que incompleixin les normes materials fixades per aquesta Llei fins que no es rectifiquen els defectes o es compleixen els requisits, ni la retirada d'anuncis que infringeixen aquesta Llei. Simultàniament es pot incoar un expedient sancionador.

4. L'òrgan al qual correspon la competència sancionadora pot acordar com a mesura de precaució, i si s'escau com a sanció accessòria, el decomís de les mercaderies objecte de contravenció. Les despeses de transport i de desmuntatge són a càrrec de l'infractor.

5. Les infraccions de les mesures limitatives que estableix aquesta Llei per al personal al servei de l'Administració pública i del sector privat són sancionades d'acord amb les normes que en regulen el règim disciplinari.

Article 48

1. Les infraccions d'aquesta Llei prescriuen al cap de cinc anys, a comptar de la data de comissió de la infracció. El termini de prescripció s'interromp en el moment en què el procediment es dirigeix contra el presumpte infractor.

2. Un cop coneguda per l'Administració l'existència d'una infracció d'aquesta Llei, l'acció per perseguir-la caduca si, havent transcorregut sis mesos des de l'acabament de les diligències dirigides a l'aclariment dels fets, l'autoritat competent no ha ordenat d'incoar el procediment pertinent.

3. El procediment sancionador caduca i les actuacions són arxivades si, havent transcorregut sis mesos des de la notificació a l'interessat d'un dels tràmits fixats pels articles 133 a 137 de la Llei de Procediment Administratiu, no s'ha impulsat el tràmit següent, excepte en el cas del període comprès entre el tràmit de notificació de la proposta de resolució i el tràmit de resolució, en què poden transcórrer fins a dotze mesos.

Article 49

1. Per a les multes no ingressades en període voluntari, l'Administració pot recórrer a la via de constrenyiment.

2. L'acció per a exigir el pagament de les multes prescriu en els terminis fixats per l'article 64 de la Llei General Tributària.

Disposicions addicionals

Primera

Dins l'àmbit de competències de la Generalitat, les entitats públiques de Catalunya i les entitats privades que gaudeixen o volen gaudir d'alguna ajuda financera de la Generalitat han d'adequar llurs accions informatives i sanitàries sobre la dependència de drogues no institucionalitzades al marc de referència que ha de definir el Departament de Sanitat i Seguretat Social.

Segona

Sens perjudici del que disposa aquesta Llei, el titular d'un centre, d'un local o d'un establiment obert al públic pot establir la prohibició de fumar-hi, de la qual ha d'informar els usuaris mitjançant la senyalització adequada.

Tercera

Els òrgans administratius competents, les associacions de consumidors i usuaris, les persones naturals o jurídiques afectades i, en general, les que hi tinguin un dret subjectiu o un interès legítim, poden sol·licitar a l'anunciant i també a l'autoritat judicial competent la cessació o la rectificació de la publicitat il·lícita, de conformitat amb el que estableix el Títol IV de la Llei de l'Estat 34/1988, de l'11 de novembre, General de Publicitat.

Quarta

1. La publicitat de begudes alcohòliques i de tabac en els mitjans de comunicació social no contemplats en aquesta Llei pot ésser limitada per reglament, en l'àmbit de les competències de la Generalitat, amb vista a la protecció de la salut i la seguretat de les persones, d'acord amb la Llei de l'Estat 14/1986, del 25 d'abril, General de Sanitat, i de la Llei de l'Estat 34/1988, de l'11 de novembre, General de Publicitat. L'incompliment d'aquestes mesures està subjecte a les sancions fixades pel Capítol V d'aquesta Llei.

2. L'Administració ha de promoure la formalització de convenis d'autocontrol amb els anunciant i amb les agències, les empreses i els mitjans de publicitat, a fi de restringir, per a tot allò que aquesta Llei no regula, l'activitat publicitària de begudes alcohòliques, dels productes del tabac i dels productes relacionats amb el seu consum.

Disposicions finals

Primera

En funció del que estableixen aquesta Llei i la legislació aplicable, el Consell Executiu ha de fixar l'abast de les prestacions i els serveis que han d'oferir els centres de l'Institut Català de la Salut i de l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials.

Segona

Als quatre mesos de l'entrada en vigor d'aquesta Llei el Consell Executiu ha d'aplicar les mesures limitatives i de control que s'hi estableixen. Prèviament, ha de reglamentar el procediment sancionador.

Tercera

En el termini de tres mesos el Consell Executiu ha d'aprovar i ha de presentar al Parlament el pla d'actuacions previst per l'article 33.2

Quarta

El Consell Executiu ha de revisar cada tres anys les quanties mínimes i màximes fixades per l'article 46, tenint en compte els índexs de preus al consum.

Cinquena

S'autoritza el Consell Executiu perquè dicti les normes necessàries per a desplegar i aplicar aquesta Llei.

Per tant, ordeno que tots els ciutadans als quals sigui d'aplicació aquesta Llei cooperin al seu compliment i que els Tribunals i les autoritats als quals pertoqui la facin complir.

Barcelona, 25 de juliol de 1985

Jordi Pujol
President de la Generalitat de Catalunya

Josep Laporte i Salas
Conseller de Sanitat i Seguretat Social